



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉ NEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Petra Příhody a soudců JUDr. Michala Mazance a JUDr. Jana Passera v právní věci žalobce: **ASOTA s. r. o.**, se sídlem Revoluční 123/17, Liberec, adresa pro doručování Eliášova 3, Praha 6, proti žalovanému: **Finanční ředitelství v Ostravě**, se sídlem Na Jízdárně 3, Ostrava, proti rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 2. 2005, čj. 11988/140/2004, ze dne 22. 2. 2005, čj. 11989/140/2004 a ze dne 28. 2. 2005, čj. 13545/140/2004, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 1. 2007, čj. 22 Ca 92/2005 - 24,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 15. 1. 2007, čj. 22 Ca 92/2005 - 24, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Rozhodnutími ze dne 22. 2. 2005, čj. 11988/140/2004 a čj. 11989/140/2004, žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutím Finančního úřadu v Olomouci (správce daně), ze dne 15. 6. 2004, čj. 154935/04/379961/2485 a čj. 154936/04/379961/2485, kterými správce daně vyměřil žalobci daňové penále na daň z nemovitostí za zdaňovací období let 1999 a 2000.

Rozhodnutím ze dne 28. 2. 2005 čj. 13545/140/2004 žalovaný zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí správce daně ze dne 6. 9. 2004, čj. 204571/04/379961/2485, kterým byla zamítnuta žádost žalobce o obnovu řízení ve věci daně z nemovitostí za roky 2000, 2001, 2002 a 2003.

II.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobami u Krajského soudu v Ostravě, který je usnesením ze dne 14. 12. 2006, čj. 22 Ca 92/2005 - 18, spojil ke společnému projednání a rozsudkem ze dne 15. 1. 2007, čj. 22 Ca 92/2005 - 24, napadená rozhodnutí žalovaného zrušil a věci vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Krajský soud vyšel ze zjištění, že žalobce podal dne 1. 2. 1999 přiznání k dani z nemovitostí za rok 1999, ale nezaplatil daň. Správce daně jej opakovaně bezvýsledně vyzval k zaplacení daňového nedoplatku v náhradní lhůtě, posléze připojil i výkaz nedoplatků. Žalobce reagoval podáním, jímž namítl, že nemovitosti byly dne 29. 7. 1999 zapsány do konkursní podstaty úpadce (ALLPI, s. r. o.) odlišného od žalobce (žalobce nemovitostmi zajišťoval

pohledávku Komerční banky a. s. za úpadcem). Tím přešla na správce konkursní podstaty všechna práva a povinnosti k nemovitostem s výjimkou holého vlastnictví. Následně správce daně vydal dne 15. 6. 2004 platební výměry na daňové penále za zdaňovací období let 1999 a 2000. Žalobce podal dne 21. 6. 2004 později ještě upřesněný návrh na obnovu řízení za zdaňovací období let 2000 až 2003 a současně podal odvolání proti citovaným platebním výměrům. Správce daně zamítl návrhy na obnovu řízení s tím, že zapsání nemovitostí do konkursní podstaty úpadce odlišného od vlastníka nezbavuje vlastníka povinnosti platit daň z nemovitostí a tato povinnost nepřechází na správce konkursní podstaty. Žalobce napadl rozhodnutí správce daně odvoláním.

Dále krajský soud konstatoval, že z hlediska práv a povinností, jež se pojí se soupisem majetku do konkursní podstaty [§ 18 zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o konkursu a vyrovnání“)], náleží po dobu, kdy je majetek sepsán do konkursní podstaty, všechna vlastnická práva a povinnosti [zejména podle § 123 občanského zákoníku], správci konkursní podstaty. Zákon o dani z nemovitostí ani zákon o konkursu a vyrovnání nelze vykládat izolovaně, proto je nutné aplikovat tuto zásadu, vyplývající pouze ze zákona o konkursu a vyrovnání, na veškerá práva a povinnosti vlastníka, a to nejen ve sféře soukromého práva, ale i ve sféře práva veřejného. Zahnutím nemovitostí žalobce do konkursní podstaty úpadce odlišného od žalobce přešla na správce konkursní podstaty veškerá práva a povinnosti k nemovitostem sepsaným do konkursní podstaty, kromě samotného „holého“ vlastnictví. Krajský soud v této souvislosti odkázal na svůj rozsudek ze dne 27. 11. 2002, čj. 22 Ca 287/2002 - 30, a na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2002, sp. zn. 29 Cdo 2086/2000. Krajský soud uzavřel, že po dobu sepsání nemovitostí do konkursní podstaty úpadce odlišného od vlastníka je poplatníkem daně z nemovitostí správce konkursní podstaty.

III. 1

Žalovaný (stěžovatel) brojil proti rozsudku krajského kasační stížností opírající se o stížní důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. nesprávné posouzení právní otázky soudem, jakkoliv své námitky tomuto ustanovení výslovně nepodřadil. Podle obsahu kasační stížnosti ovšem stěžovatel uplatňoval rovněž důvod uvedený v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., tj. nepřezkoumatelnost rozsudku krajského soudu pro nedostatek důvodů.

Namítl, že krajský soud dospěl k nesprávnému právnímu posouzení § 14 odst. 1 písm. a) a § 18 odst. 2 a 3 zákona o konkursu a vyrovnání v návaznosti na § 3 odst. 1, resp. § 8 odst. 1 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z nemovitostí“). Z § 3 odst. 1, resp. § 8 odst. 1 zákona o dani z nemovitostí vyplývá, že poplatníkem daně z pozemků (s výjimkou pozemků ve vlastnictví České republiky) nebo daně ze staveb je jejich vlastník. Okruh jednotlivých daňových poplatníků je tedy jednoznačně určen, bez možnosti uplatnit v této souvislosti jiné právní úvahy. V určitém vztahu k zákonu o dani z nemovitostí je pouze § 14a zákona o konkursu a vyrovnání, podle kterého prohlášením konkursu přechází na správce konkursní podstaty oprávnění vykonávat práva a plnit povinnosti, které podle zákona a jiných právních předpisů jinak přísluší úpadci, jestliže souvisí s nakládáním s majetkem patřícím do konkursní podstaty. Podle stěžovatele jsou zde obsaženy povinnosti, související s § 13 odst. 3 zákona o dani z nemovitostí (povinnost podat daňové přiznání) a § 40 odst. 11 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), podle kterého se daňové řízení prohlášením konkursu nepřerušuje. Ani jeden z těchto předpisů netvoří koncepci, podle které by v souvislosti s konkursem docházelo k faktickému přenosu daňové povinnosti z vlastníka nemovitosti jako daňového dlužníka na správce konkursní podstaty. Správce konkursní podstaty vykonává práva a plní povinnosti za úpadce, ale není jejich nositelem. Z díkce § 18 odst. 2 zákona o konkursu a vyrovnání nelze dovodit, že by zahrnutím do soupisu konkursní podstaty přecházelo na úpadce,

resp. správce konkursní podstaty, vlastnické právo k předmětné nemovitosti. Možnost přechodu vlastnického práva a daňové povinnosti vlastníka nemovitosti na správce konkursní podstaty, tj. právo s nemovitostí nakládat, nelze ztotožňovat s absolutním právem věc vlastnit.

Dále stěžovatel namítl, že názorem obsaženým v rozsudku Nejvyššího soudu ve věci sp. zn. 29 Cdo 2086/2000, který řešil otázku konkurence soupisů správci konkursních podstat různých úpadců, nelze jednoznačně podpořit stanovisko krajského soudu v nyní posuzované věci. Stěžovatel z citovaného rozsudku na rozdíl od krajského soudu dovozuje, že se dlužník nachází v postavení vlastníka majetku pouze v souvislosti s řízením podle zákona o konkursu a vyrovnání, nikoliv podle zákona o dani z nemovitostí. Vymezení vlastnického práva podle § 123 občanského zákoníku lze vykládat tak, že právo držby zásadně patří vlastníku věci, ale oprávněným držitelem může být i osoba odlišná od vlastníka. Oprávnění věc užívat znamená využívat její užitnou hodnotu. Z toho stěžovatel dovozuje, že i když prohlášením konkursu přechází na správce konkursní podstaty oprávnění nakládat s majetkem spadajícím do podstaty, neznamená to, že na něj přechází i právo vlastnické, tj. povinnost daňového poplatníka podle § 8 odst. 1 zákona o dani z nemovitostí. Účelem zákona o konkursu a vyrovnání je uspořádání majetkových vztahů dlužníka, který je v úpadku. Není zde obsažena žádná právní úprava, která by mohla v souvislosti s konkursem a vyrovnáním stanovit nebo změnit daňovou povinnost účastníka řízení podle zákona o konkursu a vyrovnání. Z ustanovení § 3 odst. 1, resp. § 8 odst. 1 zákona o dani z nemovitostí jednoznačně vyplývá, že poplatníkem daně z pozemků či daně ze staveb je jejich vlastník.

Krajský soud, který spojil jednotlivé žaloby ke společnému projednání, nevzal podle stěžovatele v úvahu, že v případě rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 2. 2005, čj. 119/140/2005 [*pozn. NSS: pravděpodobně se jedná o rozhodnutí žalovaného čj. 11988/140/2004*], se jedná o platební výměr na daňové penále na daň z nemovitosti za zdaňovací období od 1. 1. 1999 do 31. 12. 1999. Daňová povinnost na dani z nemovitostí za rok 1999 vzniká a daň se vyměřuje podle § 13b zákona o dani z nemovitostí, podle stavu k 1. 1. 1999. K zápisu předmětných nemovitostí do konkursní podstaty úpadce ALLPI, s. r. o. však došlo až dne 29. 7. 1999.

Stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

III. 2.

Žalobce se ztotožnil s právním názorem krajského soudu a navrhl zamítnutí kasační stížnosti jako nedůvodné. Poukázal na rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 27. 11. 2002, čj. 22 Ca 287/2002 - 30, kterým bylo správci konkursní podstaty uloženo, aby po dobu zapsání nemovitosti do konkursní podstaty vykonával povinnosti vlastníka vyplývající ze stavebního zákona. Připomněl, že konkurs je nestandardní mimořádná situace spojená se vstupem správce konkursní podstaty do práv a povinností úpadce. Zapsáním nemovitosti žalobce do konkursní podstaty úpadce ALLPI, s. r. o., skutečně nepřešlo na správce konkursní podstaty vlastnické právo, nicméně vlastníku zbylo jen „holé“ vlastnictví.

III.3

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s.

Kasační stížnost je důvodná.

Podstatné je posouzení postavení vlastníka nemovitosti (odlišného od úpadce) v daňovém řízení, vztahující se k dani z nemovitosti, která byla správcem konkursní podstaty zapsána do této konkursní podstaty.

Vzájemným postavením úpadce a správce konkursní podstaty v daňovém řízení se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 13. 7. 2005, čj. 1 Afs 55/2004 - 94 (č. 713/2005 Sb. NSS, obdobně srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 2. 2006, čj. 2 Afs 27/2005 - 88, www.nssoud.cz), kde konstatoval, že „*Na hmotněprávním postavení daňového subjektu (úpadce) se prohlášením konkursu nic nemění potud, že i nadále zůstává daňovým dlužníkem; správce daně tedy vyměřuje daň jemu, a nikoliv správci konkursní podstaty. U daňového subjektu však dochází k omezení jeho dispozitivních oprávnění ve smyslu § 14 odst. 1 písm. a) zákona ... o konkursu a vyrovnání, což se nutně promítne i v rovině procesní v daňovém řízení, do něhož vstupuje jako tzv. třetí osoba podle § 7 odst. 2 písm. e) zákona ... o správě daní a poplatků, správce konkursní podstaty. Jako projev omezení dispozitivní volnosti úpadce přechází na správce konkursní podstaty v souladu s § 14a odst. 1 zákona o konkursu a vyrovnání oprávnění vykonávat práva a plnit povinnosti, které mj. i podle daňových předpisů jinak přísluší úpadci, jestliže souvisí s nakládáním s majetkem patřícím do podstaty. To platí jak pro výkon subjektivních práv a povinností hmotných, tak i procesních. Správce konkursní podstaty má proto v daňovém řízení stejná práva, jako měl úpadek: správce daně se správcem konkursní podstaty jedná v daňovém řízení týkajícím se daňové povinnosti úpadce, a jemu také doručuje rozhodnutí.“*

Otázkou v nyní posuzované věci je, nakolik lze shora citované závěry vztáhnout k majetku, který je sice zapsán do konkursní podstaty, ale jehož vlastníkem je osoba odlišná od úpadce.

Nejvyšší správní soud předem dalšího odůvodnění připomíná, že teprve novela zákona o konkursu a vyrovnání, provedená zákonem č. 105/2000 Sb., s účinností od 1. 5. 2000 výslovně stanovila, že za podmínek stanovených zákonem o konkursu a vyrovnání patří do podstaty také majetek jiných osob (§ 6 odst. 3 zákona o konkursu a vyrovnání). Při výkladu zákona o konkursu a vyrovnání ve znění účinném před uvedeným datem se však stejný závěr podával již ze stanoviska občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 17. 6. 1998, sp. zn. Cpjn 19/98, uveřejněného pod č. 52/1998 Sb. NS (srov. bod XVII., str. 183 /359/ stanoviska). Správce konkursní podstaty tak mohl v souladu s § 27 odst. 5 zákona o konkursu a vyrovnání, ve znění účinném do 30. 4. 2000, okamžitě po prohlášení konkursu na majetek dlužníka sepsat do konkursní podstaty i majetek, kterým třetí osoby zajišťovaly pohledávky vůči úpadci (srov. např. rozhodnutí Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 26. 9. 2000, sp. zn. 23 Co 340/2000, č. 66/2001 Sb. NS, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2002, sp. zn. 29 Cdo 2086/2000, č. 27/2003 Sb. NS). Osoby, jejichž majetek byl takto sepsán, mohly zabránit jeho následnému zpeněžení tím, že do konkursní podstaty uhradily zajištěnou pohledávku, nebo (převyšovala-li zajištěná pohledávka cenu zástavy) složily cenu zástavy (srov. rozsudek č. 27/2003 Sb. NS).

Sepisem majetku třetích osob do konkursní podstaty přešlo právo nakládat s tímto majetkem na správce konkursní podstaty [srov. § 14 odst. 1 písm. a) zákona o konkursu a vyrovnání]. Pojem nakládání s majetkem ve smyslu § 14 odst. 1 písm. a) zákona o konkursu a vyrovnání vykládá praxe široce (srov. rozsudek č. 27/2003 Sb. NS), Krajský soud v Ostravě např. uzavřel v (žalobcem zmiňovaném) rozsudku ze dne 27. 11. 2002, čj. 22 Ca 287/2002 - 30 (nepublikováno), že „*Práva, jež se pojí se soupisem věci, jsou ... charakterizována jako práva věc držet, užívat a požívat její plody a užítky, např. pronajímat ji a inkasovat nájemné. Nejde tedy pouze o nakládání s věcí v právním smyslu ..., ale o celý komplex práv a tomu odpovídajících povinností, které od okamžiku soupisu věci do podstaty může realizovat jen správce nebo osoba, jíž k tomu dal správce souhlas. V daném případě byla nemovitost žalobcem zahrnuta do soupisu, a proto správní orgány divodně uložily žalobci povinnost provést*

neodkladné zabezpečovací práce, pretože žiadny jiný subjekt v dôsledku zahrnutí nemovitosti do soupisu není oprávněn s ní nakládat.“ Takto široký výklad byl akceptován i Ústavním soudem, podle kterého má právo požívat plody (tedy i inkasovat nájemné) správce konkursní podstaty, který sepsal předmětnou věc do soupisu konkursní podstaty bez ohledu na to, kdo je jejím skutečným vlastníkem (usnesení Ústavního soudu ze dne 19. 6. 2007, sp. zn. II. ÚS 659/04 a ze dne 1. 11. 2007, sp. zn. II. ÚS 2475/07, <http://nalus.usoud.cz>).

Povinnost uhradit daň z nemovitostí je ovšem třeba vnímat jako povinnost související s vlastnictvím nemovitosti, nikoliv jako nakládání s touto nemovitostí. Tento výklad ostatně vyplývá i ze samotného zákona o konkursu a vyrovnání, který v § 14 odst. 1 písm. a) hovoří o nakládání s majetkem patřícím do podstaty, v § 14a odst. 1 pak zmiňuje výkon práv a plnění povinností, příslušejících úpadci, jestliže souvisí s nakládáním s majetkem patřícím do podstaty. Mezi povinnostmi zmiňuje posledně citované ustanovení plnění povinností podle předpisů o daních a je tedy třeba dospět k závěru, že plnění povinností podle předpisů o daních, související s nakládáním s majetkem patřícím do podstaty, není nakládáním s tímto majetkem.

Dává-li § 14 odst. 1 písm. a) zákona o konkursu a vyrovnání správci konkursní podstaty právo nakládat s majetkem patřícím do podstaty, činí tak bez rozdílu, zda se jedná o majetek ve vlastnictví úpadce, nebo třetí osoby. Ustanovení § 14a odst. 1 zákona o konkursu a vyrovnání pak oprávnění správce daně nevynechává pouze vazbou na majetek patřící do podstaty, ale zároveň jej limituje na výkon práv a plnění povinností jinak příslušejících úpadci. Systematický a jazykový výklad tedy naznačují, že plnění povinností podle předpisů o daních, související s majetkem patřícím do podstaty, který ovšem není ve vlastnictví úpadce, zůstává vlastníku takového majetku.

Nejvyšší správní soud se však zabýval také otázkou, jaký je účel § 14a odst. 1 zákona o konkursu a vyrovnání. Citované ustanovení vedle povinností daňových hovoří např. také o výkonu práv a plnění povinností zaměstnavatele, rozhodování o obchodních záležitostech podniku, činnosti právních úkonů potřebných k provozování podniku, nebo zajištění vedení účetnictví, v pozdějším znění také o výkonu akcionářských práv spojených s akciemi zahrnutými do konkursní podstaty. Toto ustanovení tedy vychází z premisy, že zahrnutím majetku úpadce do konkursní podstaty je to správce konkursní podstaty, kdo fakticky získává kontrolu nad tímto majetkem, a má proto s výjimkou holého vlastnictví veškerá práva a povinnosti, která s tímto majetkem souvisí. Z řady ustanovení zákona o konkursu a vyrovnání [srov. zejm. § 31 odst. 2 písm. b) a § 18a] přitom vyplývá, že konkursní podstata musí být také spravována a udržována, k čemuž je po prohlášení konkursu povolán (včetně vynaložení nákladů s tím spojených) právě správce konkursní podstaty úpadce. Nejvyšší soud vyložil, že správou konkursní podstaty se rozumí zejména činnost (včetně právních úkonů a opatření z ní vyplývajících), která směřuje k tomu, aby nedocházelo ke znehodnocení konkursní podstaty, zejména aby nedošlo k odstranění, zničení, poškození nebo odcizení majetku, který do ní patří, aby majetek patřící do konkursní podstaty byl využíván v souladu se svým určením, jestliže tomu nebrání jiné okolnosti a aby se konkursní podstata rozmnožila, lze-li takovou činnost rozumně očekávat se zřetelem k jejímu stavu a k obvyklým obchodním příležitostem (usnesení ze dne 30. 6. 2004, sp. zn. 29 Odo 197/2003, www.nsoud.cz).

Teleologický výklad se proto zdá nasvědčovat spíše tomu, že - byť citované ustanovení výslovně nehovoří o tom, že výkon práv a povinností souvisejících s nakládáním s majetkem třetích osob patřícím do podstaty přechází na správce konkursní podstaty - jeho smysl je i takový. Tomuto výkladu svědčí i judikatura, která např. výkon akcionářských práv spojených s akciemi přiznává správci konkursní podstaty nezávisle na tom, zda byly sepsány jako majetek úpadce nebo jako majetek jiných osob (srov. rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 16. 11. 2005,

sp. zn. 24 K 15/2004, č. 94/2006 Sb. NS, *obiter dictum* tomuto názoru přitakal i Ústavní soud v usnesení ze dne 20. 6. 2007, sp. zn. III. ÚS 736/06, <http://nalus.usoud.cz>) a o „holém vlastnictví“ třetí osoby, jejíž majetek byl sepsán do konkursní podstaty úpadce, v týchž souvislostech hovoří i Nejvyšší soud (rozsudek ze dne 24. 1. 2008, sp. zn. 29 Odo 1347/2006, www.nsoud.cz).

Jakkoliv Nejvyšší správní soud přisvědčuje stěžovateli, že daň z nemovitostí je konstruována tak, že jejím poplatníkem je zásadně vlastník nemovitosti (§ 3 odst. 1, § 8 odst. 1 zákona o dani z nemovitostí), nemůže přehlédnout ani argumentaci uvedenou shora. V nyní posuzovaném případě nebyl sice vlastník nemovitostí úpadcem, ale jeho nemovitosti byly zapsány do konkursní podstaty a z hlediska nakládání s nimi, ani z hlediska práv souvisejících s nakládáním s nimi, nebylo rozdílu oproti stavu, kdyby se jednalo o nemovitosti úpadce. Daňová povinnost, vztahující se k nemovitostem zapsaným v konkursní podstatě, tak byla pohledávkou za podstatou [§ 31 odst. 2 písm. d) zákona o konkursu a vyrovnání]. K povaze zákona o konkursu a vyrovnání v řízeních o daňových pohledávkách judikoval již v minulosti Nejvyšší soud, který např. v rozsudku ze dne 31. 5. 2006, sp. zn. 29 Odo 730/2004 (č. 52/2007 Sb. NS) vyslovil, že zákon o konkursu a vyrovnání má ve vztahu k zákonu o správě daní a poplatků povahu zákona speciálního při plnění těch funkcí zákona o správě daní a poplatků, které se týkají vymáhání daňových pohledávek. Obdobně lze charakterizovat i vztah zákona o konkursu a vyrovnání k zákonu o dani z nemovitostí. I při uspokojení pohledávek vzešlých z právní úpravy obsažené v zákoně o dani z nemovitostí se tak uplatní omezení stanovená zákonem o konkursu a vyrovnání. Nejvyšší správní soud doplňuje, že s tímto pojetím vztahu jednotlivých daňových zákonů k zákonu o konkursu a vyrovnání souhlasil i Ústavní soud (srov. náleze ze dne 7. 4. 2005, sp. zn. I. ÚS 544/2002 (N 76/37 SbNU 75)).

Nejvyšší správní soud uzavírá, že povinnosti podle předpisů o daních, související s nakládáním s majetkem patřícím do podstaty, plní správce konkursní podstaty, a to i tehdy, jedná-li se o majetek, který není ve vlastnictví úpadce.

Ve vztahu k posuzované věci pak Nejvyšší správní soud dále dodává: Zákon o konkursu a vyrovnání umožňoval sepsat do konkursní podstaty majetek třetích osob i ve znění účinném od 1. 5. 2000, podmiňoval však takový úkon předchozí výzvou správce konkursní podstaty, aby osoby, jejichž věci, práva nebo pohledávky zajišťovaly pohledávky vůči úpadci, do 30 dnů vyplatily ve prospěch konkursní podstaty zajištěné pohledávky nebo aby ve stejné lhůtě složily cenu věci, práva nebo pohledávky, jimiž je pohledávka zajištěna (§ 27 odst. 5 zákona o konkursu a vyrovnání). V nyní posuzované věci žalobce založil do spisu dopis správce konkursní podstaty úpadce ALLPI, s. r. o., Mgr. Martina Buřiče ze dne 10. 7. 2003, podle něž vyzval žalobce, poté co nabyla účinnosti nová právní úprava § 27 odst. 5 zákona o konkursu a vyrovnání, k vyplacení pohledávky nebo ceny nemovitostí do konkursní podstaty. Podle správce konkursní podstaty se zásilky adresované do sídla žalobce nedařilo doručit a teprve později byla správci konkursní podstaty předložena plná moc, kterou žalobce udělil advokátu Mgr. Marku Nespalovi. Tomu správce konkursní podstaty adresoval dne 15. 10. 2001 výzvu podle § 27 odst. 5 zákona o konkursu a vyrovnání (ve znění účinném od 1. 5. 2000), na kterou advokát reagoval dne 16. 10. 2001 tak, že žalobce akceptuje výzvu k zaplacení ceny nemovitostí ve prospěch konkursní podstaty. Dále správce konkursní podstaty uvedl, že žalobce složil na účet konkursní podstaty zálohu na cenu vyplácených nemovitostí.

Nejvyšší správní soud na tomto místě konstatuje, že se skutečnostmi uvedenými v citovaném dopisu je zjevně rozporné žalobní tvrzení, podle něž se žalobce dozvěděl o zapsání nemovitostí do konkursní podstaty teprve z dopisu správce konkursní podstaty dne 10. 7. 2003, kdy již byla nemovitost v dražbě prodána.

Krajský soud se s tímto rozporem nijak nevypořádal. Z obsahu soudního ani správního spisu přitom nelze zjistit základní skutečnosti rozhodné pro posouzení věci, týkající se vlastnictví předmětných nemovitostí, jejich sepsání do konkursní podstaty (potvrzované pouze již zmíněným dopisem správce konkursní podstaty) a jejich dalšího osudu - ve vztahu k němuž z dopisu správce konkursní podstaty vyplývá, že žalobce složil zálohu na cenu vyplácených nemovitostí, a z žaloby plyne, že se žalobce o zapsání nemovitostí dozvěděl teprve po jejich (časově nespecifikovaném) prodeji.

Nejvyšší správní soud částečně přisvědčil stížní námitce, podle které krajský soud nevzal při spojení věcí ke společnému projednání žalobních návrhů v úvahu okamžik prohlášení konkursu. S ohledem na skutečnost, že žalobce nebyl úpadcem, není z hlediska daňových povinností souvisejících s nemovitostmi žalobce rozhodný okamžik prohlášení konkursu, ale okamžik, kdy byly tyto nemovitosti sepsány do konkursní podstaty. Podle § 13 zákona o dani z nemovitostí je zdaňovacím obdobím kalendářní rok, přičemž ke změnám skutečností rozhodných pro daňovou povinnost, které nastanou v průběhu zdaňovacího období, se nepřihlíží. Z hlediska placení daně (§ 15 zákona o dani z nemovitostí) a v návaznosti na argumentaci předestřenou shora je však třeba rozlišovat, zda byly v okamžiku, kdy měla být daň placena, nemovitosti sepsány v konkursní podstatě a zda daňová povinnost, vztahující se k těmto nemovitostem, byla pohledávkou za žalobcem, nebo pohledávkou za podstatou.

Konečně stěžovatel krajskému soudu vytkl, že je jeho rozsudek nedostatečně odůvodněný. Stěžovatel kromě tohoto obecného tvrzení nekonkretizoval, se kterými námitkami se podle jeho názoru krajský soud dostatečně nevypořádal. Nejvyšší správní soud konstatuje, že krajský soud svůj právní závěr dostatečně, byť velmi stručně odůvodnil a je z něj zřejmé o jaké skutečnosti své rozhodnutí opřel a z jakých právních úvah přitom vycházel. Zároveň ovšem Nejvyšší správní soud připomíná, že skutečnosti, o něž krajský soud své rozhodnutí opřel, prakticky nemají oporu ve spisu. V tomto směru se nabízí zejména připojení odpovídajícího spisu týkajícího se konkursního řízení úpadce ALLPI, s. r. o.

Nejvyšší správní soud proto rozsudek krajského soudu zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). V něm krajský soud rozhodne vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 3 s. ř. s.). V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne také o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 2 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. srpna 2008

JUDr. Petr Příhoda
předseda senátu